

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KRAJOWA RADA IZBY ARCHITEKTÓW RP

Warszawa, 24 lipca 2019 r.

L.dz. 432/KRIA/2019/w

Pan
Artur Soboń
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju

Dot. sygn. MliR DAB-III.0212.26.2019.JK.

Szanowny Panie Ministrze

W odpowiedzi na pismo z dnia 1 lipca 2019 r. w sprawie zapytania Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców (RMiSP) dot. rozważenia podjęcia przez MliR ewentualnych prac legislacyjnych w zakresie rozszerzenia uprawnień budowlanych mistrzów rzemieślniczych i techników oraz zakresu projektowych uprawnień budowlanych, Krajowa Rada Izby Architektów RP negatywnie ocenia przedstawiony wniosek oraz załączoną do niego opinię wnioskodawcy (Związku Rzemiosła Polskiego działającego w ramach Rady Przedsiębiorców przy RMiSP).

Jak wynika z postulatów Związku Rzemiosła Polskiego, celem tych propozycji jest poszerzenie zakresu usług budowlanych dla wybranej grupy zawodowej, zarówno w zakresie projektowania, jak i kierowania robotami, kosztem społeczeństwa oraz pozostałych, profesjonalnie przygotowanych przedstawicieli grup zawodowych. Zmiany proponowane przez wnioskodawców doprowadzą do obniżenia jakości świadczonych usług dla społeczeństwa w ww. zakresie.

Odnosząc się do argumentu podnoszonego przez Rzecznika, dotyczącego braku na rynku specjalistów posiadających odpowiednie uprawnienia, w ocenie Izby Architektów RP nie ma dowodów na to, aby na terenie Polski w zawodzie architekta występował ich brak. Z monitoringu rynku usług architektonicznych wynika, że znaczna część architektów – członków IARP, posiadających profesjonalne przygotowanie zawodowe ma trudności w pozyskaniu zleceń lub zatrudnienia. Dotyczy to również tworzenia nowych miejsc pracy dla absolwentów wydziałów architektonicznych w biurach projektowych. Świadczy o tym fakt, że tylko ok. 30 % absolwentów architektury podejmuje się wykonywania zawodu, a w tym zdobywania doświadczenia zawodowego przy projektowaniu inwestycji, o których mowa w piśmie Rzecznika.

Proponowane przez Rzecznika rozszerzenie zakresu uprawnień osób bez wykształcenia architektonicznego radykalnie ograniczy rynek pracy osób posiadających właściwe wykształcenie, uprawnienia oraz doświadczenie. Pięciokrotne zwiększenie kubatury dla projektowanych lub realizowanych obiektów obejmie bowiem inwestycje o skomplikowanej funkcji, konstrukcji oraz relacji z otoczeniem, takie jak np. obiekty użyteczności publicznej, w tym oświaty, kultury, służby zdrowia, usługowe oraz inne.

Rozszerzenie uprawnień architektonicznych, jakie mogą zdobywać osoby spoza zawodu architekta nie spowoduje pojawienia się dodatkowych „specjalistów” na rynku. Bycie specjalistą jest rezultatem odpowiedniego wykształcenia i doświadczenia. Osoby zajmujące się zarówno kierowaniem robotami, jak i projektowaniem obiektów w mniejszej skali, nie nabywają automatycznie zdolności projektowania i prowadzenia inwestycji pięciokrotnie większych niż 1000m³.

Należy zwrócić również uwagę, że kwestia usług należy do jednego z istotnych kryteriów całego rynku budowlanego. Główne zawody, świadczące usługi na tym rynku są zawodami regulowanymi, przy czym architekt – w myśl dyrektywy 2005/36/WL Parlamentu europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych – należy do 8 zawodów sektorowych, wobec których, ze względu na ich znaczenie *dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób* (patrz art. 31 ust. 3 Konstytucji RP), nakłada się szczególne wymagania co do kwalifikacji, które są jednolite we wszystkich państwach członkowskich UE oraz określa, poprzez uprawnienia zawodowe, wyłączność w określonym zakresie kompetencji. Z istoty więc uprawnienia zawodowe ograniczają, w imię wartości nadrzędnych nad wartościami rynkowymi, wolność wykonywania zawodu, a więc również świadczenie, w ramach tego zawodu, usług. Aktualnie obowiązujące regulacje prawne właściwie wypełniają wskazane wyżej funkcje i nie powinny być – w tym zakresie – rozszerzane.

Zawód architekta wykonywany jest przede wszystkim w formule mikro i małych przedsiębiorstw, które już obecnie wypierane są z rynku usług specjalistami z innego zakresu niż architektura, degradując ten rynek, zarówno co do jakości usług, jak i jego rzeczywistej wartości. Nie pozwala to na uczciwą konkurencję, która jest podstawą regulacji rynku.

Z wyrazami szacunku,

Małgorzata Piłinkiewicz, Architekt IARP

Prezes Krajowej Rady IA RP

Wojciech Gęsiak, Architekt IA RP

Wiceprezes Krajowej Rady IA RP